

राज्य नमुना तसेच राज्य व केंद्र नमुन्यातील एकत्रित आकडेवारीवर आधारित निष्कर्षांच्या वैधतीकरणाकरिता समिती स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: असांसं-१३१७/२३६/प्र.क्र. ६४/का-१४१७

मंत्रालय, मुंबई - ३२

दिनांक: ०७ जून, २०१७

प्रस्तावना:

केंद्रीय राष्ट्रीय नमुना पाहणी कार्यालय, भारत सरकार यांचेमार्फत सन १९५० पासून महत्वाच्या निवडक विषयांवर माहिती गोळा करण्यासाठी बहुउद्देशीय सामाजिक व आर्थिक नमुना पाहण्या घेण्यात येतात. महाराष्ट्र शासनानेही १९५५ पासून त्यानुरूप तत्वावर या कार्यक्रमात सहभाग घेण्यास सुरुवात केली. राज्यासाठी स्वतंत्र नमुना निवड करून अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत पाहण्या घेण्यात येतात. केंद्र व राज्य नमुन्यावर आधारित अंदाज एकत्रित करून राज्याच्या आर्थिक व सामाजिक स्थितीविषयक विविध बाबींचे जिल्हास्तरिय अंदाज उपलब्ध करून घेण्याच्या दृष्टीने हा सहभाग घेतला जातो. या पाहणी दरम्यान काढलेल्या निष्कर्षांचा उपयोग हा शासनाची विविध धोरणे ठरविण्यासाठी, राज्य उत्पन्नाचे अंदाज काढण्याकरिता होतो. राष्ट्रीय नमुना पाहणी अंतर्गत संकलित केलेल्या माहितीचे विश्लेषण व तक्तीकरण करून विषयानुरूप राज्य नमुन्यावर आधारित निष्कर्ष काढले जातात. तसेच राज्य व केंद्र नमुन्यावर एकत्रित माहितीवर आधारित निष्कर्षदेखील काढले जातात. सदर निष्कर्षांचे वैधतीकरण करण्यासाठी तज्ञ समिती गठीत करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राज्य नमुना तसेच राज्य व केंद्र नमुन्यातील एकत्रित आकडेवारीवर आधारित निष्कर्षांच्या वैधतीकरणाकरिता संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे समिती गठित करण्यास सदर शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई	अध्यक्ष
२.	अपर संचालक (समन्वय), अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई	सदस्य
३.	सह संचालक (प्रशिक्षण), अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई	सदस्य
४.	सह संचालक (राष्ट्रीय उत्पन्न), अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई	सदस्य
५.	प्रतिनिधी, SDRD, NSSO, कोलकाता	तज्ञ सदस्य
६.	डॉ. उल्हास दिक्षित, सेवानिवृत्त प्रोफेसर, सांख्यिकी विभाग, मुंबई विद्यापीठ	तज्ञ सदस्य
७.	डॉ.सुर्यनारायणा, प्रोफेसर, इंदिरा गांधी इन्स्टिट्यूट ऑफ डेव्हलपमेंट रिसर्च, मुंबई	तज्ञ सदस्य
८.	डॉ. प्रदीप आपटे, प्रोफेसर, गोखले इन्स्टिट्यूट ऑफ पॉलिटिक्स ऑफ इकॉनॉमिक्स, पुणे	तज्ञ सदस्य
९	उप संचालक (राष्ट्रीय नमुना पाहणी), अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा :

- I) राष्ट्रीय नमुना पाहणी अंतर्गत राज्य नमुन्याच्या आकडेवारीवर आधारित तयार करण्यात आलेल्या अहवालाचा अभ्यास करणे व आवश्यक ते बदल सुचविणे.
- II) केंद्र व राज्य एकत्रित नमुन्यावर आधारित तयार करण्यात आलेल्या अहवालांचा अभ्यास करणे व आवश्यक ते बदल सुचविणे.

४. सदर समितीच्या संचलनासाठी येणारा खर्च मागणी क्र.ओ-०९, ३४५४, गणना, सर्वेक्षण व सांख्यिकी, ०२ सर्वेक्षण व सांख्यिकी, ११२ आर्थिक सल्ला व सांख्यिकी, (०४) (०१) राज्य नमुना सर्वेक्षण सहयोगाची राज्य सहायित योजना (३४५४०२२२) (योजनेतर योजना), १३-कार्यालयीन खर्च या अर्थसंकल्पीय लेखाशीर्षाखाली अनुदानातून भागविण्यात यावा.

५. सदरहू निधी उपरोक्त लेखाशीर्षाखाली आहरित व संवितरीत करण्यासाठी संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय यांना नियंत्रक अधिकारी व लेखा अधिकारी, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक बैठक-२०१२/प्र.क्र. १/सेवा-५ दिनांक २४ मे, २०१२ अन्वये व वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक प्रवास १०१३/प्र.क्र. ३/सेवा-५ दिनांक २ मे, २०१३ अन्वये अशासकीय तज्ञ सदस्यांना बैठक भत्ता, प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता अदा करण्यात यावा.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०६०७१३१११४३६१६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रियांका रं. छापवाले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

- १) संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, बांद्रा (पूर्व), मुंबई - ५१
- २) अपर संचालक, समन्वय / मूल्यमापन / इलेक्ट्रॉनिक आकडेवारी संस्करण केंद्र, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, बांद्रा (पूर्व), मुंबई - ५१
- ३) सह संचालक, प्रशिक्षण / राष्ट्रीय उत्पन्न शाखा, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.
- ४) अधिदान व लेखा अधिकारी, बांद्रा - कुर्ला कॉम्प्लेक्स, मुंबई-५१
- ५) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- ६) प्रतिनिधी, SDRD, NSSO, कोलकाता *
- ७) डॉ. उल्हास दिक्षित, सेवानिवृत्त प्रोफेसर, सांख्यिकी विभाग, मुंबई विद्यापीठ *

- ८) डॉ.सुर्यनारायणा, प्रोफेसर, इंदिरा गांधी इन्स्टिट्यूट ऑफ डेव्हलपमेंट रिसर्च, मुंबई *
- ९) डॉ. प्रदीप आपटे, प्रोफेसर, गोखले इन्स्टिट्यूट ऑफ पॉलिटिक्स अँड इकॉनॉमिक्स, पुणे *
- १०) नियोजन विभाग (का-१४२६ / का-१४२७), मंत्रालय, मुंबई-३२
- ११) निवड नस्ती (का-१४१७), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
(* अर्थ व सांख्यिकी संचालनालयामार्फत).